

Środki stylistyczne - ćwiczenia

1. Wpisz numer definicji obok nazwy środka stylistycznego.

METAFORA PORÓWNANIE PERSONIFIKACJA..... APOSTROFA..... ANAFORA..... EPITET.....

- 1) wyraz określający rzeczownik w wierszu, najczęściej jest to przymiotnik.
- 2) zestawienie cech dwóch zjawisk za pomocą zaimków: jak, jakby, jakoby, na kształt. Używamy go, aby porównać ze sobą pewne słowa i uwidocznic ich cechy.
- 3) celowe powtórzenie tego samego słowa lub zwrotu na początku zdania, wersu lub strofy.
- 4) jest to wyrażenie, którego znaczenie nie wynika dosłownie ze znaczeń słów składowych, lecz tworzy nowy, zaskakujący sens przenośny.
- 5) to nadanie przedmiotom nieożywionym cech charakterystycznych dla istot ludzkich.
- 6) bezpośredni, utrzymany w podniosłym tonie zwrot do osoby, bóstwa, idei, wydarzenia, pojęcia lub przedmiotu.

2. Podaj nazwę środków stylistycznych podkreślonych w poniższych fragmentach.

a) „(...)pannom rumianym smukłym giętkim”

b) „Radość jest jak kwitnąca róża,
budzący się kwiat w środku wiosny.
Radość jest jak promyk słońca,
przemykający niczym wiatr.”

c) „Żem często dumał nad mogiłą ludzi,
Żem nie znał prawie rodzinnego domu,
Żem był jak pielgrzym, co się w drodze trzyma (...)”

d) „Panno święta, co Jasnej bronisz Częstochowy
I w Ostrej świecisz Bramie!”

e) „(...)Buch - jak gorąco!
Uch - jak gorąco!
Puff - jak gorąco!”

3. Wypisz przykłady personifikacji.

Parsknął śmiechem cały sad,
Wziął wiatr brata za kamrata,
Teraz z nim po polu lata,
Gonią obaj chmury, ptaki,
Mkną, wplątują się w wiatraki,
Głupkowate myślą śmigi,
W prawo, w lewo, świst, podrygi,
Dmą płucami ile sił,
Łobuzują, pal je lichy!...

(Julian Tuwim, Dwa Wiatry)

Zegar ratuszowy
próżno nadstawia głowę.
Dachy domów
wyciągają szyję po kryjomu.
Dwa smukłe klony

daremnie rozwarły korony
i biegną zziębnięte na wzniesienie. (Ratajczak, Obłoki)

4. Podkreśl wyłącznie porównania.

„Nad stawem gładkim jak szyba
wrosły dwa smukłe drzewa.
Za jednym słowik śpiewa,
nad drugim pluska ryba.”

„A kiedy czapkę przykryje śnieg
białym puszką,
pompon wygląda jak gil
z tłustym, czerwonym brzuszkiem”

7. Zaznacz właściwą odpowiedź. Śmierć przedstawiana jako kościotrup z kosą to:

- a) alegoria
- b) symbol
- c) zwykła metafora
- d) porównanie

8. „Litwo, ojczyzno moja, Ty jesteś jak zdrowie”, „Panie, to moja praca, a zdarzenie Twoje” – przytoczone fragmenty poezji są przykładami zastosowania:

- A. pytań retorycznych
- B. anafory
- C. apostrof
- D. oksymoronów